

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Економічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра бізнесу та управління персоналом

Кафедра фінансів і кредиту

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Економіка та фінанси підприємств

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг, Міжнародний туризм

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: доц. *Ксьондз Сергій Володимирович*, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н.; доц. *Юрій Едуард Олександрович*, доцент кафедри фінансів і кредиту, к.е.н.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів): *Ксьондз Сергій Володимирович* –

<https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryyemstva-up/kolektyv-kafedry/ksondz-sergij-volodymyrovych>

Юрій Едуард Олександрович – <https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/yurij-eduard-oleksandrovych>

Контактний тел. *Ксьондз Сергій Володимирович* – **0668757703**

Юрій Едуард Олександрович – **0955835355**

E-mail: s.ksjondz@chnu.edu.ua; e.yurii@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=4158>

Консультації

Очні та онлайн-консультації: за попередньою домовленістю.

1. Мета навчальної дисципліни передбачає формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань з основ функціонування окремих складових виробничо-господарського механізму підприємства, з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, з питань аналізу його виробничої діяльності, обґрунтування економічної стратегії розвитку підприємства на ринку, методології розрахунку важливих показників господарської діяльності з врахуванням чинників внутрішнього та зовнішнього середовища функціонуючого підприємства.

Пререквізити. Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення навчальної дисципліни «Статистика» (ОП «Міжнародний туризм»).

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей**:

СК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

СК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

СК17. Здатність до визначення економічних процесів; аналізу та обліку фінансово-економічної діяльності на рівні підприємства, в т.ч. у сфері готельно-ресторанного сервісу та туроперейтингу

Програмні результати навчання:

ПРН8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися

ПРН10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна)

ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

ПРН23. Знати економічні закони, категорії та процеси; особливості аналізу та обліку фінансово-економічної діяльності підприємств, в т.ч. у сфері готельно-ресторанного сервісу та туроперейтингу для розрахунку вартості основних і додаткових послуг гостинності та встановлення ціни на тур продукт

Студенти також мають:

Знати:

- економічні закони і категорії, економічні процеси на підприємстві;
- основний методичний інструментарій, що використовується в процесі діагностування підприємства;
- основи документального відображення та аудиту господарських операцій і процесів.

Вміти:

- застосовувати методи фінансового аналізу в діяльності підприємств, уявляти їх місце в системі економічних відносин;
- здійснювати аналіз економічної діяльності підприємства, діагностувати фінансовий стан підприємства.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Економіка та фінанси підприємств</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид Підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	4	4,0	120	2	30	-	30	-	60	-	залік
Заочна	2	4	4,0	120	2	10	-	10	-	100	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	сем	інд	с.р.		л	п	сем	інд	с.р.		
Модуль 1. Теоретичні основи економіки та фінансів підприємства, ресурсне забезпечення промислового підприємства, технічна база і організація виробництва														
Тема 1. Види підприємств, їх організаційно-правові форми.	8	2		2		4	8	0,5		0,5				7
Тема 2. Структура та управління підприємством.	8	2		2		4	8	1		1				6
Тема 3. Планування діяльності підприємства.	8	2		2		4	8	0,5		0,5				7
Тема 4. Кадри та кадрова політика	8	2		2		4	8	1		1				6
Тема 5. Продуктивність праці, оплата праці	8	2		2		4	8	0,5		0,5				7
Тема 6. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства.	8	2		2		4	8	1		1				6
Тема 7. Організація виробництва і забезпечення якості продукції.	8	2		2		4	8	0,5		0,5				7
Модуль контроль	8	2		2		4	8							8
Всього Модуль 1	64	16		16		32	64	5		5				54

Модуль 2. Сучасні аспекти функціонування фінансів підприємств											
Тема 8. Організація грошових розрахунків підприємств, грошові надходження	8	2		2		4	8	0,5		0,5	7
Тема 9. Формування і розподіл прибутку підприємств	8	2		2		4	8	0,5		0,5	7
Тема 10. Фінансове забезпечення відтворення основного капіталу підприємства	8	2		2		4	8	1		1	6
Тема 11. Оборотний капітал підприємства	8	2		2		4	8	0,5		0,5	7
Тема 12. Оподаткування підприємств	8	2		2		4	8	0,5		0,5	7
Тема 13. Оцінка фінансового стану підприємств	8	2		2		4	8	1		1	6
Модуль контроль	8	2		2		4	8	1		1	6
Всього Модуль 2	56	14		14		28	56	5		5	46
Всього годин	120	30		30		60	120	10		10	100

3.3. Теми практичних занять

Назва теми	К-ть годин	К-ть балів
МОДУЛЬ 1.		
Практичне 1: Організаційні форми господарювання	2	3
Практичне 2: Механізм управління підприємством	2	3
Практичне 3: Стратегічне, поточне та операційне планування	2	3
Практичне 4: Кадрова політика та оцінка персоналу підприємства	2	3
Практичне 5: Визначення продуктивності праці та зарплати працівників	2	3
Практичне 6: Характеристика основних засобів підприємства.	2	3
Практичне 7: Управління якістю продукції.	2	3
МОДУЛЬ 2.		
Практичне заняття 1: Порядок здійснення готівкових та безготівкових розрахунків.	3	3
Практичне заняття 2: Управління прибутком підприємства.	3	3
Практичне заняття 3: Визначення грошових надходжень від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.	3	4
Практичне заняття 4: Амортизація основних засобів та оцінка ефективності використання основних засобів.	3	3
Практичне заняття 5: Нормування та оцінка ефективності використання оборотних активів.	2	3

Практичне заняття 6: Пряме та непряме оподаткування підприємств.	2	3
ВСЬОГО	30	40

3.4. Самостійна робота*

Теми СРС	годин
ознайомлення із основними видами підприємств і напрямками їхньої діяльності, із документами, що регламентують механізм їх створення та функціонування;	6
ознайомлення із чинниками внутрішнього та зовнішнього середовища у якому перебувають і функціонують підприємства;	6
визначення стратегії розвитку підприємства і тактики її реалізації;	6
окреслення цільових характеристик діяльності підприємства на ринку;	6
формування програми виробництва і реалізації продукції та її ресурсного забезпечення;	6
визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та віднаходження ефективних шляхів його використання;	6
визначення понять поточні витрати підприємства, собівартість продукції та її різновидів, прийомів аналізу та планування витрат підприємства;	6
визначення механізму формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямків його діяльності;	6
визначення механізму оподаткування доходів підприємства і основних його складових з оптимізацією сплати податкових платежів;	6
оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення.	6
ВСЬОГО	60

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідна робота та метод проекту;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		

60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- практичні роботи (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- усне опитування.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента під час семінарського заняття);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: залік.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні тестування;
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	10	20	40	100

8. Рекомендована література:

1. Біла О.Г. Фінанси підприємств [навч. посіб.]. Львів : Магнолія, 2006, 2009. 382 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор, 2016. 378 с.
3. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2010. 480 с.
4. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. Б. Юрченко, Р. С. Кравчук, І. Б. Запихляк, І. І. Василик. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
5. Економіка підприємства. Теорія : навчальний посібник / В.І. Захарченко, М.М. Меркулов, О.В. Балахонова. Львів: Видавництво «Магнолія 2016», 2019. 323 с.
6. Економіка підприємства: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Романченко, Т.В. Кожемякіна, К.В. Пічик. Київ: НаУкма, 2018. 302 с.
7. Захарченко В.І. Економіка підприємства: практикум. Київ, ЦНЛ, 2012. 144 с.
8. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник. Київ: ЦНЛ, 2011. 728 с.

9. Кузьмин В.М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.
10. Петрович Й.М. Економіка і фінанси підприємства: підручник / Й.М. Петрович, Л.М. Прокопишин-Рашкевич; за загальною редакцією Й.М. Петровича. Львів : «Магнолія 2006», 2017. 406 с.
11. Фінанси підприємств: підручник / О.Б. Курило, Л.П. Бондаренко, О.Й. Вівчак, О.М. Чубка. Київ : Кондор, 2020. 340 с.